

Vzgr Rb Den Haag, 4 juni 2009, AD v GS – Geen Stijl CrimeWatch

DATABANKENRECHT – PROCESRECHT

Ex parte bevel inbreuk databankenrecht

• De voorzieningenrechter is voorshands van oordeel dat GS door het plaatsen op haar website van twee categorieën van de databank van AD (namelijk kinderporno en diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis) alsmede van de browser cache waardoor directe integrale toegang wordt verschaft tot 19 categorieën, een in kwalitatief of kwantitatief opzicht substantieel deel van de inhoud van de databank van AD opvraagt of hergebruikt zonder dat zij daarvoor van AD toestemming heeft verkregen en dat GS zodoende inbreuk maakt op het databankenrecht van AD.

Gelet op hetgeen in het verzoekschrift onder randnummers 27 en 29 is aangevoerd, is voldoende aannemelijk dat uitstel onherstelbare schade voor AD zou kunnen veroorzaken. Het verzoek zal dan ook in hoofdzaak worden gehonoreerd en wel op de wijze zoals hierna is verwoord

Vindplaatsen:

Vzgr Rb Den Haag, 4 juni 2009

(G.R.B. van Peurse)

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

rekestnummer: KG RK 09-1420

Beschikking van 4 juni 2009

in de zaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid AD NIEUWSMEDIA B.V., gevestigd te Rotterdam, verzoekster, advocaat: mr. S.E. Schalkwijk te 's-Gravenhage, tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid GS MEDIA B.V., tevens handelend onder de naam 'News Media', gevestigd te Amsterdam, gerkwestreerde.

Partijen worden hierna aangeduid als AD en GS. De zaak is voor AD behandeld door voornoemde mr. S.E. Schalkwijk en mr. W.E. Pors, advocaten te 's-Gravenhage.

1. Het verzoek

1.1. Op 4 juni 2009 is bij het bureau algemene zaken van deze rechtbank ingekomen een verzoekschrift tot het afgeven van een onmiddellijke voorziening bij voorraad zoals bedoeld in artikel 1019e lid 1 Rv.

1.2. De voorzieningenrechter heeft op 4 juni 2009 een telefonisch onderhoud met mr. Pors voornoemd gehad en heeft zodoende verzoekster in de gelegenheid gesteld het verzoekschrift nader toe te lichten. Verzoekster heeft de voorzieningenrechter naar aanleiding van dit telefonisch onderhoud een aangepast verzoekschrift in elektronische vorm doen toekomen vergezeld van een nadere uitleg omtrent de positie van GS als houdster van de website met domeinnaam geenstijl.nl alsmede twee aanvullende producties ter onderbouwing van de positie van GS (een uittreksel uit het handelsregister en de SIDN registratie met betrekking tot de vorenstaande website). Het aldus ingediende verzoekschrift luidt, voor zover van belang, als volgt:

VERZOEKSCHRIFT TOT HET GEVEN VAN EEN ONMIDDELLIJKE VOORZIENING BIJ VOORRAAD HOUDENDE EEN BEVEL OM (DREIGENDE) INBREUK OP DE RECHTEN VAN INTELLECTUELE EIGENDOM TE VOORKOMEN OP GROND VAN ARTIKEL 1019E RV

Aan de Edelachtbare Heer Voorzieningenrechter

in de Rechtbank te 's-Gravenhage

Sectie Intellectuele Eigendom

Prins Clauslaan 60

2595 AJ Den Haag

Geeft eerbiedig te kennen:

Verzoekster is de rechtspersoon met beperkte aansprakelijkheid AD NIEUWSMEDIA B.V., kantoorhoudende aan de Marten Meesweg 35 te (3068 AV) Rotterdam, die voor deze zaak domicilie kiest te (2597 AW) 's-Gravenhage aan de Van Alkemadelaan 700 ten kantore van Bird & Bird, van wie mr. W.E.Pors en mr. S.E. Schalkwijk in deze zaak als advocaten zullen optreden en laatst genoemde dit verzoekschrift indient namen AD NieuwsMedia B.V.;

Gerekwestreerde is de besloten vennootschap GS MEDIA B.V., tevens handelend onder de naam News Media, kantoorhoudende aan de Meeuwenlaan 98 – 100 te (1021JL) Amsterdam;

I. INLEIDING

1. Het onderhavige verzoek heeft betrekking op het ten spoedigste tegengaan van verdere inbreuken op de databankrechten van AD NieuwsMedia B.V. (hierna te noemen het "AD"). GS Media B.V. (hierna te noemen "GS") heeft op haar website geenstijl.nl door databankenrecht beschermde lijsten van AD overgenomen en gepubliceerd, en pleegt daarmee (onder meer) inbreuk op de databankrechten van het AD.

2. AD heeft er recht op en (spoedeisend) belang bij dat tegen GS een ex parte bevel ex artikel 1019e Wetboek Burgerlijke Rechtsvordering ("Rv") wordt uitgesproken teneinde de inbreuk op haar databankenrechten door GS onmiddellijk te doen staken (zonder dat GS daarbij wordt gehoord). AD ondervindt immers onherstelbare schade als gevolg van de inbreukmakende handelingen van GS. Dit wordt als volgt toegelicht.

II. FEITEN EN ACHTERGROND

3. Het AD stelt jaarlijks de AD Misdaadmeter samen, welke wordt gepubliceerd in een zaterdag editie van

dagblad AD. De Misdaadmeter 2009 is door het AD inmiddels samengesteld en zal aankomende zaterdag 6 juni 2009 worden gepubliceerd op de website ad.nl van het AD (Productie 1 – uitdraai aankondiging website).

4. De jaarlijkse Misdaadmeter is erg populair onder het Nederlandse publiek en trekt per maand tienduizenden bezoekers. Ook haken de media veelvuldig in op de Misdaadmeter; de Misdaadmeter van het AD krijgt jaarlijks veel publiciteit.

5. GS beheert en publiceert de website geenstijl.nl. (Productie 2 – SIDN en KvK uittreksel) Naar eigen zeggen informeert GS dagelijks ruim 120.000 bezoekers over de andere kant van het nieuws. De website GS behoort, aldus GS, tot de top 10 van best bezochte actualiteitensites van Nederland.¹ 6. Op 3 juni 2009 heeft GS op geenstijl.nl het volgende bericht geplaatst (tevens Productie 3):

GeenStijl prrsenteert: De AD Misdaad Meter

Komend weekend pakken ze in Rotterdam groots uit met de AD Misdaad Meter, tezamen met de jaarlijkse haring- en oliebollentest de kurk waar het noodlijdende blaadje op drijft. Maar voor wie niet tot zaterdag wil wachten of gewoon niet van vieze inktvingers houdt heeft GeenStijl de cijfers 2008 reeds paraat. Handig voor als u wilt weten in welke stad de kans het grootst is op een brute gewelddadige overval. Of in welk dorp het gemakkelijkst aan pillen te komen is. Of waar de kinderhoertjes gewoon op straat lopen en waar een paar GIG aan kiddypr0n op elke hoek wordt aangeboden. Dit jaar zijn namelijk voor het eerst aangiften van viespeukerij met minderjarigen meegenomen in het bestand. Absolute winnaar in deze categorie is Rotterdam met 20 aangiften in 2008. De Tarwewijk spant de kroon met drie gevallen. Provincialen echter opgelet: Relatief loopt uw kind de grootste kans in een homevideo te eindigen in het Groningse Bedum met vier aangiften op een een bevolking van 10.550 inwoners. Rest ons nog een zinvol verweer over hoe deze delicate gegevens in ons bezit zijn gekomen. Negeer de significante stijging van diefstallen in garageboxen in 020. Het Dirk van den Broek tasje hing deze keer gewoon aan de deurklink van ons toilet. DE CIJFERS.

UPDATE: Helaas. Ze zijn wakker bij het AD en hebben een slotje op de Misdaad Meter gehangen. Wel zo veilig inderdaad. HIER en HIER screenshots. UPDATE: Iemand heeft zijn browser cache van de website op internet gezet. Misdaadmeter nu wereldwijd uitgelekt. Brusselmans | 03-06-09 | 14:09 | Link | Comments (102) NB: Geen Stijl is onderdeel van het Telegraaf concern, uitgever van een belangrijke concurrent van het AD. In dat verband is ook de laatlunkende opmerking over het AD illustratief, omdat deze nogmaals duidelijk maakt dat de opzet hier kennelijk is om een

concurrent hard te raken door middel van een onrechtmatige actie. 7. GS heeft op via dit bericht op geenstijl.nl screenshots van de Misdaadmeter 2009 van het AD (Productie 4), waarop zij openigerlei wijze de hand had weten te leggen, alsmede de browser cache hiervan overgenomen en gepubliceerd (Productie 5), uiteraard zonder dat het AD daarvoor enige toestemming heeft verleend. Voor de goede orde: deze informatie zal door het AD op zaterdag 6 juni 2009 worden gepubliceerd op www.ad.nl/misdaadmeter, maar die informatie is daar op dit moment nog niet gepubliceerd en voor het publiek ook niet opvraagbaar. Op dit moment staat op die site slechts een aankondiging dat publicatie zaterdag zal plaatsvinden. Het AD heeft de inhoud van de databank dus nog niet aan het publiek ter beschikking gesteld en ook aan niemand toestemming verleend om dit te doen.

III. JURIDISCH KADER

Inbreuk op Databankenrecht

8. Door het op vooralsnog voor het AD onbekende wijze achterhalen van (een substantieel deel van) de Misdaadmeter van het AD en het vervolgens publiceren daarvan op haar eigen website maakt GS inbreuk op de databankenrechten van het AD die rusten op de lijsten uit de Misdaadmeter.

9. De lijsten uit de Misdaadmeter zijn immers te kwalificeren als beschermde databanken in de zin van artikel 1 lid 1 sub a van de Databankenwet (“Dw”).

10. De Misdaadmeter betreft namelijk (artikel 1 lid 1 sub a Dw)

- een verzameling van werken, gegevens of andere zelfstandige elementen
- die systematisch of methodisch geordend en
- afzonderlijk met elektronische middelen of anderszins toegankelijk zijn en
- waarvan de verkrijging, de controle of de presentatie van de inhoud in kwalitatief of kwantitatief opzicht getuigt van een substantiële investering.

11. De Misdaadmeter bestaat uit lijsten voor 23 categorieën misdaden zoals zedendelicten, bedreiging, diefstal, straatroven, wapenhandel etc. Iedere categorie delict kan worden bekeken op absoluut aantal en op relatief aantal (dat wil zeggen per inwoneraantal). Daarbinnen zijn de gegevens opgenomen van 442 gemeenten, welke vervolgens op wijkniveau zijn te bezichtigen.

12. De Misdaadmeter is gebaseerd op gegevens die de 25 politiekorpsen in Nederland aanleveren. Dit gebeurt ieder jaar opnieuw op verzoek van het AD. Het opvragen van de gegevens vergt ieder jaar opnieuw overleg over, onder meer, de wijze van aanleveren, de delicten die het AD in de Misdaadmeter wil opnemen, de uitsplitsing naar wijken/buurtten. Dat gaat soms gepaard met een verzoek op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB).

13. De cijfers worden aangeleverd in zeer grote Excelbestanden, bestaande uit tienduizenden gegevens. Ter illustratie: een middelgroot korps zoals Gelderland-Midden heeft voor de Misdaadmeter 2009 een bestand aangeleverd van 20.169 regels. Dit is nodig om voor

¹ <http://www.geenstijl.nl/contact.html>

meer dan 20 delicten een uitsplitsing te hebben naar gemeente, plaats, wijk, buurt.

14. Ieder van de 25 politiekorpsen levert dergelijke (omvangrijke) bestanden aan. Enige jaren geleden is eens grofweg ingeschat dat het gaat om ruim 560.000 cijfers. Het AD past een strenge controle toe om zodoende te voorkomen dat onjuist aangeleverde gegevens in deze bestanden worden gebruikt.

15. Vervolgens worden deze bestanden omgezet naar een database, die doorzoekbaar is op delict, plaats, wijk, gemeente en verschil met jaar ervoor. Hierbij volgt een tweede stap van het omvangrijke werk. Voor dit omzet proces wordt gebruik gemaakt van een freelance databasebouwer, die hier ongeveer drie weken fulltime mee bezig is.

16. Daarna vindt bewerking van de gegevens plaats. Dit gebeurt door Jeroen de Vreede, journalist bij het AD. Deze bestaat uit berekeningen aan de gegevens, zoals de delicten per gemeente welke worden gewogen naar het aantal inwoners per gemeente. Dat is een verrijking van de gegevens. Hetzelfde geldt voor een vergelijking van de gegevens met de gegevens van het daaraan voorafgaande jaar (is er een stijging/daling per gemeente, per delict etc.).

17. Bovendien wordt bij iedere gemeente (meer dan 440 in totaal) gecontroleerd of de door de politie aangeleverde wijknamen daadwerkelijk corresponderen met de wijknamen zoals deze bekend zijn bij het publiek (bijvoorbeeld de wijk Lelystad III is bij het publiek beter bekend als de Landstrokenwijk).

18. Tegelijkertijd wordt een controle uitgevoerd op het geleverde werk, die bestaat uit onder meer het controleren van afwijkende cijfers, steekproeven, verwerken van nieuwe wijken (nieuwbouw) en het controleren op nieuwe gemeenten (fusies).

19. Dit arbeidsintensieve werk, waar meerdere personen lange tijd mee bezig zijn, resulteert in een databank van de Misdaadmeter van het AD. De heer Jeroen de Vreede, journalist bij het AD, is opgeteld twee maanden fulltime bezig geweest met de hierboven genoemde werkzaamheden; terwijl als gezegd ook een freelancer ongeveer een maand fulltime werk heeft gehad om de Misdaadmeter 2009 samen te stellen.

20. De Misdaadmeter wordt na publicatie maandelijks door tienduizenden bezoekers geraadpleegd. 21. Kort gezegd, toont het bovenstaande aan dat sprake is een verzameling van gegevens, welke systematisch of methodisch door het AD zijn geordend. Bovendien zijn de databanken afzonderlijk met elektronische middelen of anderszins toegankelijk, voor het publiek in ieder geval op ad.nl. Ten slotte toont bovenstaande aan dat sprake is van een substantiële investering van het AD om tot de Misdaad meter te komen, welke investering enkel en alleen het produceren van de databank ten doel heeft. De databank voldoet derhalve aan de eisen van artikel 1 lid 1 sub a Dw.

22. GS heeft screenshots van twee categorieën, namelijk kinderporno en diefstal/ inbraak box/garage/schuur/tuinhuis, op haar website geplaatst.

23. Bovendien heeft GS een browser cache in hetzelfde artikel gepubliceerd. Een browser cache is een bestand

dat gemaakt wordt door een browser bij het bezoeken van een internet site. Om te voorkomen dat continu informatie van de site door de pc van de gebruiker moet worden opgevraagd, wordt een deel van die informatie tijdelijk opgeslagen. Een browser cache bevat daarmee gegevens die op de bezochte site te vinden zijn. Kennelijk heeft GS, dan wel een bron van GS, op deze wijze een substantieel deel van de databank van het AD weten te achterhalen en op te slaan, om dit vervolgens via de website van GS weer te publiceren. AD heeft daar uiteraard geen toestemming voor verleend. Mogelijk is deze browser cache vervaardigd door middel van het omzeilen van beschermingsmaatregelen van het AD (met andere woorden: door middel van computercriminaliteit). Dit heeft het AD echter nog niet vast kunnen stellen. De browser cache, die te openen en te downloaden is vanaf de website van GS, bevat maar liefst negentien categorieën, die elk geprint gemiddeld 8 tot 9 pagina's op A4 formaat aan data bevatten.

24. Als gevolg hiervan heeft GS de beschermde databank van het AD, althans een substantieel deel daarvan, opgevraagd en hergebruikt in de zin van artikel 2 lid 1 sub a Dw, dan wel heeft zij tenminste een niet-substantieel deel op herhaalde en systematische wijze opgevraagd en hergebruikt, op een wijze die in strijd is met de normale exploitatie in de zin van artikel 2 lid 1 sub a Dw. Dit nog voordat het AD de beschermde databank van de Misdaadmeter zelf heeft gepubliceerd. Vanzelfsprekend heeft het AD hier absoluut geen toestemming voor gegeven.

25. GS maakt derhalve inbreuk op de databankrechten van het AD.

IV. ONHERSTELBARE SCHADE EN SPOEDELIJKE BELANG

26. Zoals gezegd is de Misdaadmeter van het AD een grote publicatie, waar tienduizenden bezoekers per maand op afkomen.

27. Bovendien wordt de Misdaadmeter in de papieren publicatie van het AD groots aangekondigd aangezien de Misdaadmeter op ad.nl een exclusieve primeur is van het AD. De Misdaadmeter is namelijk aangekondigd op de website voor publicatie op zaterdag 6 juni a.s. In de krant van aanstaande zaterdag zal veel aandacht worden besteed aan de publicatie van de Misdaadmeter. Daarbij zullen ook achtergronden van de Misdaadmeter worden gegeven. Het is voor het AD essentieel dat zij hiermee de exclusieve primeur van de publicatie van haar Misdaadmeter heeft. Immers, mede hierdoor kan zij door vergroting van de omzet van de krant en grote hoeveelheden bezoekers aan haar website (een deel) van de investeringen in het tot stand brengen van de databank terug brengen, door verkoop van kranten en advertentieverkoop in de krant en op de website. De mogelijkheid die het AD hiertoe aanstaande zaterdag heeft, bestaat slechts eenmalig.

28. GS heeft de databank van het AD, althans een substantieel deel daarvan, op haar website geplaatst alvorens het AD deze primeur zelf op haar website heeft geplaatst. Deze primeur is nu zonder enige toestemming of autorisatie door GS geplaatst op

geenstijl.nl waar, aldus GS, dagelijks 120.000 bezoekers op komen.

29. Het spreekt voor zich dat het AD door de ongeautoriseerde en vroegtijdige publicatie van de Misdaadmeter, zeker gezien de uitermate grote en substantiële investering daarin van het AD, grote en onherstelbare schade van ondervindt. Immers, hierdoor gaat de exclusiviteit van de primeur verloren en daarmee de unieke en eenmalige exploitatiemogelijkheid die het AD aanstaande zaterdag zou hebben, doordat geïnteresseerden nu al voor die tijd (een substantieel deel van) de informatie uit de databank op de website van GS kunnen bekijken.

30. Het AD heeft derhalve er een groot en spoedeisend belang bij dat deze inbreuk onmiddellijk althans zo spoedig mogelijk wordt beëindigd.

V. BEVOEGDHEID

31. De Voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage is bevoegd om van het onderhavige verzoekschrift kennis te nemen nu de website geenstijl.nl van GS en de beschermde databanken in heel Nederland, en derhalve tevens in het arrondissement 's-Gravenhage toegankelijk zijn (artikel 102 Rv).²

VI. VERZOEK

Het AD verzoekt de Voorzieningenrechter op grond van artikel 1019e Rv, om:

I. GS te bevelen – bij beschikking uit te geven voor grosse – de in dit verzoekschrift vorenbedoelde inbreuk op de databankrechten van het AD onmiddellijk te staken en gestaakt te houden;

II. GS te veroordelen tot het verbeuren van een onmiddellijk opeisbare dwangsom van € 100.000,- (honderdduizend Euro) voor iedere dag – dan wel gedeelte van een dag – dat GS het onder I bedoelde bevel niet geheel of gedeeltelijk nakomt, althans zodanige dwangsommen als door de Voorzieningenrechter zal worden gelast;

III. De termijn waarbinnen de eis in de hoofdzaak moet zijn ingesteld, als bedoeld in artikel 1019i Rv en in artikel 50 lid TRIPS te bepalen op 6 (zes) maanden na het in deze zaak te wijzen bevel, althans een zodanige termijn als de Voorzieningenrechter in redelijkheid voorkomt;

IV. De beschikking uitvoerbaar te verklaren op de minuut en op alle dagen en uren.

2. De beoordeling

2.1. De voorzieningenrechter is krachtens het bepaalde in artikel 102 Rv bevoegd om van het verzoekschrift kennis te nemen, aangezien de gestelde inbreuk op de databank van AD zich door het gebruik van de website met domeinnaam geenstijl.nl tevens in het arrondissement 's-Gravenhage voordoet.

2.2. De voorzieningenrechter is voorshands van oordeel dat GS door het plaatsen op haar website van twee ca-

tegorieën van de databank van AD (namelijk kinderporno en diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis) alsmede van de browser cache waardoor directe integrale toegang wordt verschaft tot 19 categorieën, een in kwalitatief of kwantitatief opzicht substantieel deel van de inhoud van de databank van AD opvraagt of hergebruikt zonder dat zij daarvoor van AD toestemming heeft verkregen en dat GS zodoende inbreuk maakt op het databankrecht van AD. Gelet op hetgeen in het verzoekschrift onder randnummers 27 en 29 is aangevoerd, is voldoende aannemelijk dat uitstel onherstelbare schade voor AD zou kunnen veroorzaken. Het verzoek zal dan ook in hoofdzaak worden gehonoreerd en wel op de wijze zoals hierna is verwoord.

3. De beslissing

De voorzieningenrechter:

3.1. beveelt GS binnen 24 uur na betekening van deze beschikking de in het verzoekschrift bedoelde inbreuk op het databankrecht van AD te staken en gestaakt te houden;

3.2. veroordeelt GS tot het verbeuren van een onmiddellijk opeisbare dwangsom van € 100.000 voor iedere dag – dan wel een gedeelte van een dag – dat GS het bevel onder 3.1. niet (geheel) nakomt;

3.3. bepaalt dat de dwangsom vatbaar zal zijn voor matiging door de rechter, voor zover handhaving daarvan naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, in aanmerking genomen de mate waarin aan de beschikking is voldaan, de ernst van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid van de overtreding;

3.4. bepaalt de termijn bedoeld in artikel 1019i Rv op zes maanden na dagtekening van deze beschikking;

3.5. bepaalt dat AD dit bevel, alsmede de bij het verzoekschrift behorende producties en de nader verschafte producties naar aanleiding van het horen van AD, aan GS zal doen betekenen uiterlijk vrijdag 5 juni 2009 om 17.00 uur;

3.6. bepaalt dat voor het geval GS de opheffing van dit verbod wil vorderen, de voorzieningenrechter daartoe tijd heeft gereserveerd op vrijdag 19 juni 2009 om 10.00 uur en bepaalt voorts dat GS, indien zij van de gereserveerde dag en uur gebruik wil maken, uiterlijk op vrijdag 12 juni 2009 de dagvaarding zal doen betekenen en alle producties waarop zij beroep zou wensen te doen op die dag aan de wederpartij zal doen verschaffen en op dezelfde datum een kopie van de uitgebrachte dagvaarding vergezeld van bedoelde producties zal indienen ter griffie van de Unit Kort Geding van de Sector Civiel van deze rechtbank; voor het geval van bedoelde mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, dienen de eventuele producties van AD alsdan uiterlijk op dinsdag 16 juni 2009 aan de wederpartij en de voorzieningenrechter te worden verschaft, hetgeen in de alsdan te betekenen dagvaarding dient te worden vermeld;

3.7. verklaart het bevel en de veroordeling uitvoerbaar bij voorraad;

3.8. weigert het meer of anders verzochte van AD zich door het gebruik van de website met domeinnaam

² Vergelijk Vzr Rb Den Haag 7-11-2008, Quote /Jort Kelder, Vzr Rb Den Haag 22-1-2009 Eredivisie / My P2P; Vzr Rb Den Haag 10-12-2008 Go Fast / Lucky Time; Vzr Rb Den Haag 9-12-2008 Janty / Nimaco, te vinden op www.boek9.nl.

geenstijl.nl tevens in het arrondissement 's-Gravenhage voordoet.

Deze beslissing is gegeven door mr. G.R.B. van Peursem op 4 juni 2009 in het openbaar uitgesproken in aanwezigheid van de griffier mr. R.J. van Doornmalen.